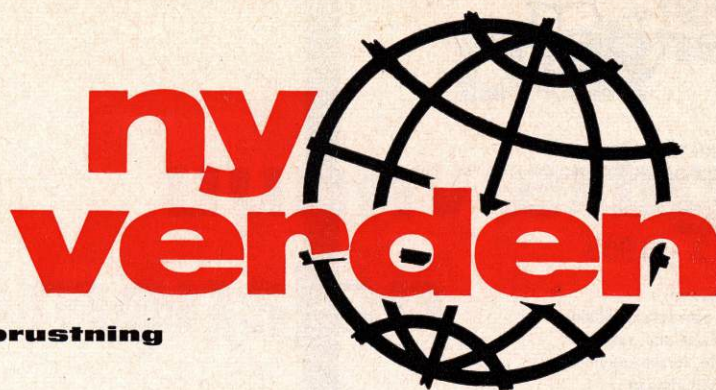

23.03.01

NR. **12** DESEMBER 1968

Tidsskrift for Moralsk Opprustning

Forventning

En europeisk statsmann sa nylig at vi har beveget oss fra en etterkrigstid til en førkrigstid.

Det er alle tenkende menneskers oppgave å sørge for at han får urett. Men det nytter heller ikke å lukke øynene for situasjonens alvor. Lunt i Midt-Østen brenner videre, og supermaktenes økende engasjement i Middelhavet gir krisen en større dimensjon. Hva skal fylle makt-tomrommet i Sørøst-Asia om britisk tilbaketrekning «Øst for Suez» følges av amerikansk tilbaketrekning? President Tito sier at han ikke tror på noen sovjet-russisk invasjon av Jugoslavia, men er forberedt om den kommer. Utenriksminister Rusk lufter spørsmålet om Nato-beskyttelse for Jugoslavia. Også her hjemme har vi merket tilstramningen gjennom den økende militære virksomhet omkring Nord-Norge.

«Julen er kommet med solhverv for hjertene bange,» heter det i julesangen. I en komplisert og farlig verden er den en sjanse til å styrke og forfriske seg ved enkelhetens og menneskelighetens kilder. Ikke for å flykte fra den brutale virkelighet, men for å bli bedre skikket til å ta fatt på den.

Det står meget på spill, og tiden er knapp. Vi har ikke råd til å la presset fra hverdagen skyve vår tids skjebnespørsmål til side: Hvordan skaper vi fred?

Julen kan også være hektisk. Men la oss alle sørge for å få ro nok til å spørre oss selv, og julens opphavsmann: Hva er min andel i å bygge fremtiden?

Den uunnværlige dimensjon

Av INGE MANSÅKER

Aldri har muligheten for velstand for alle vært større enn idag. På terskelen til fremtiden ser menneskene inn i verden hvor teknologi og organisasjon kunne tjene den oppgave som fra Skaperen er åpenlagt dem: «å underkaste seg jorden», dvs. å gjøre dens rikdommer og produkter tilgjengelig for alle, til avskaffelse av nød og sult.

Med i den fremtid vi stirrer inn i ser vi også en annen mulighet:

En epoke hvor vi, jordens innbyggere, ved hjelp av den samme teknologi, ved massemedia og de bio-kjemiske forskningsresultater manipulerer med menneskeverdet,

hvor et folks verdi måles ved nasjonalproduktet og de enkelte innbyggere ved sin produksjonsmessige nytte for samfunnet.

Vi ser rike nasjoner bli rikere og fattige leve på de rikes betingelser.

Protest mot fremtidsuhytet

Mot dette fremtidsuhytet går det en bølge av protest over verden, – en bølge som ruller frem ved hjelp av de forskjellige lidenskaper, men hvor revolusjonære ledere med lange perspektiver spiller en avgjørende rolle. Vår tid er protestenes, demonstrasjonenes og opprørernes epoke.

Fra venstre-radikalt hold rettes anklager mot de kristne som har dyrket sin egen fromhet i stedet for å engasjere seg i den politiske kamp for rettferdighet. Den polske filosof Leszek Kolakowski bemerker ironisk at «de kristne vader med den personlige dyds lakksko gjennom historiens blodige sump».

Kristne vil neppe ha vanskelig for å komme med motforestillinger, men i denne tid er det mer fruktbart å stille spørsmålet:

Hva er det urokkelige midtpunkt for den engasjerte kristne i vår verden?

Brytningene omkring dette spørsmål går høyt også når julen nå skal feires i lys av Ham som ble kalt Fredsfyrsten.

Fra to internasjonale kristne studentkonferanser i Finland i sommer beretter en kommentator:

«En hovedfraksjon på konferansene ble utgjort av latin- og nord-amerikanere samt latin- og sentral-europeere. De kom ikke primært som kristne, men som revolusjonære med «nation building» (evt. «destruction») som hovedanliggende. Noen av dem kom mer eller mindre direkte fra barrikadene. Andre – hadde man følelsen av – kom direkte fra skrivebordet og kaffekoppen, men skulle til gjengjeld ta sitt monn igjen her.»

Kommentatoren beretter om sammenstøt, dramatikk og maktkamper. «For eksempel,» skriver han, «er det ganske utrolig at en innleder i en plenumsdebatt skal bli pepet regulært ut og bli møtt med demonstrative halleluja og amenrop fordi han sier noe positivt om 'the proclamation of the Gospel'».

Fra krybbe til kors

Det er fare på ferde når det glade budskap blir satt i skammekroken. Det glade budskap vil alltid være at så har Gud elsket denne stridende, hatende og ubarmhjertige verden «at

Han gav sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på Ham ikke skal fortapes, men ha evig liv».

Men når det glade budskap i almenreligiøs popstil reduseres til familie-idyll og hyrdestemning, må man ikke forundre seg over at det noen steder i verden vil bli demonstrasjoner når kirken synger «Deilig er jorden».

Det går en linje fra krybbe til kors. Vi tror at Jesu fødsel julenatt innvarslet den nye tid da korset står plantet i historien med sitt trefoldige budskap:

som Guds dom over menneskenes ondskap og deres illusjoner,

som Guds tilbud om fellesskap og nu samvirke mellom Skaper og skapning,

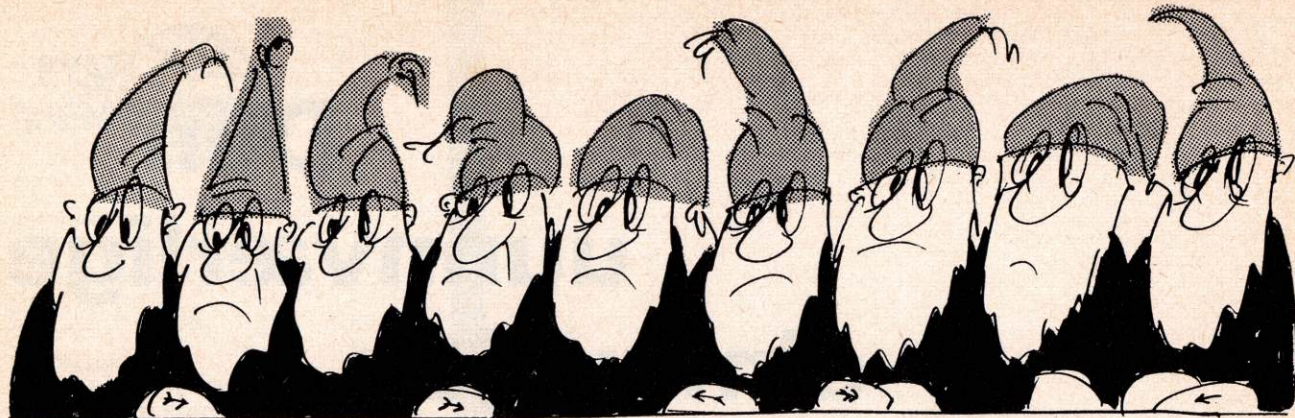
som permanent gjenskapende og forvandlende makt i og blant menneskene.

Om korset som permanent gjenskapende erfaring talte dr. Frank Buchman på følgende måte:

«Korset er ikke et virkelig kors dersom det bare forblir noe på et berg for to tusen år siden. Det er en forferdende og knusende kontakt med Guds hellighet som bryter ned, men gjenreiser; som fordømmer, men helbreder; som slår i stykker, men setter sammen; som er slutten, men også begynnelsen; og som leder til selvets død og til en ny tilværelse og kraft i Jesu Kristi oppstandelses liv.»

I denne mystiske dimensjon ligger den ofte glemte, men uunnværlige faktor for enhver som med rene hender går løs på verdens urettferdighet.

Vil julefeiring 1968 bety ny fødsel i våre hjerter for denne sannhet, som er selve Sannheten?

I sannhet en samling triste nisser.

EINAR ENGBRETSSEN

den trette julenissen

Julenissenes årlige verdenskongress var i full sving. Der var en mengde punkter på dagsordenen. Trivielle ting som spørsmålet om man skulle skifte ut de gamle striesekkene med plast. Trafikksikkerheten i himmelrommet skulle også diskuteres. De mange sa-tellitter gjør det utrygt å ferdes på Melkeveien.

Men det var også viktigere spørsmål fremme. Representanten fra Norden hadde fremsatt et forslag om opprettelse av et rådgivningskontor for trette og nervøse julenisser. Han sa at den store strukturendring som pågår gjør det nødvendig. Nutidens barn har en terminologi som er så vidt forskjellig fra før. Julenissene blir utsatt for et stadig større nervepress. Spesielt de gamle nissene.

For eksempel – like oppunder jul hadde en julenisse rent rutinemessig tatt en tur innom Manglerud skole for å få en oversikt over hvor mange snille barn det fantes der. I skolegården ble han møtt av en liten gruppe som begeistret hyldet ham som maoist. Han prøvde fortvilet å forklare at han bare var en ganske alminnelig julenisse som ikke engasjerte seg i

politikk. Det nyttet lite. De påsto at en mann som går rundt med skjegg og rød lue må være maoist.

I neste øyeblikk kom en annen gruppe og ropte, «Ned med 'skjegguevara',» og jaget ham ut av skolegården. En lærerinne brukte voldsom kjeft fordi han oppviglet de unge.

En annen nisse kunne fortelle hvordan han sist jul hadde gitt en liten gutt en radio, men fikk den nærmest i hodet igjen fordi det ikke var farge-TV. Så var det han som ble beskyldt for å være hemmelig agent for et amerikansk storkonsern som ville utkonkurrere norske produkter. Pax forlag hadde utgitt en bok om saken, med tittelen «Imperialnissene».

Svensk radio hadde stoppet en julenisse midt på gaten og begynt å spørre ham ut om nissenes seksualliv. Julenissen ba ham dra til Bloksberg. Med det resultat at reporteren skjelt ham ut for å være fascist.

Dette var noen av de utallige opplevelser som ble rapportert til kongressen.

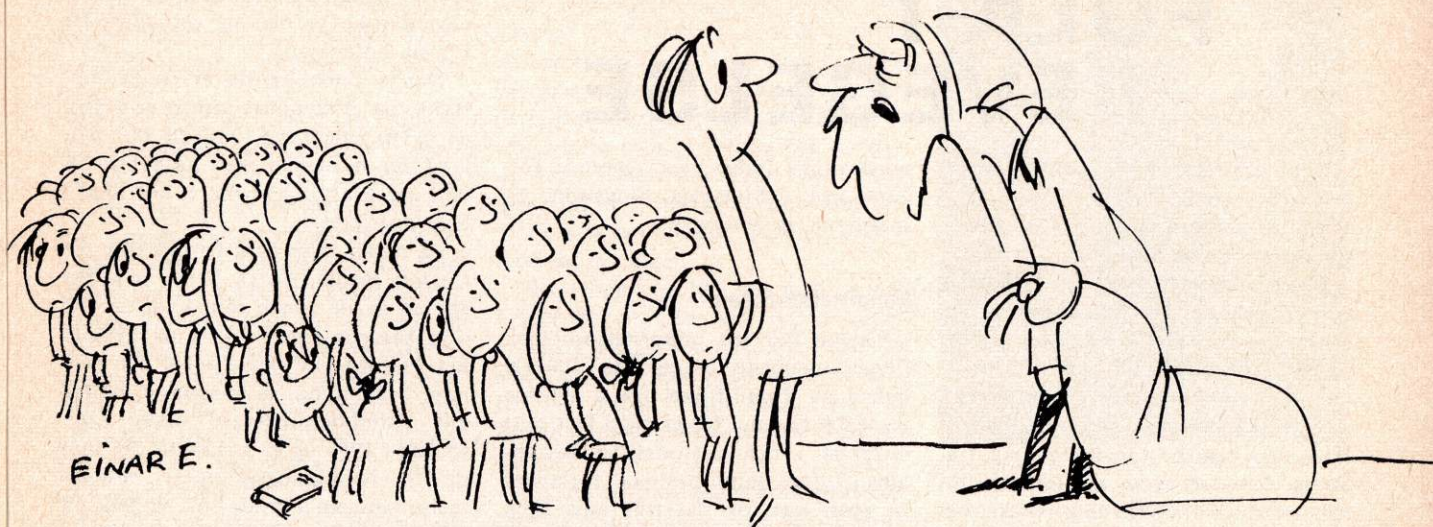
En rynket gammel nisse hadde ordet. Han tuklet med lua si og skottet bekymret opp på ordstyreren. Så la

han ut om de dårlige tider for nisseryrket. Kaskoforsikringen var blitt dyrere og dyrere. Tungt var det å dra på disse fryseboksene og TV-apparatene som folk ville ha nå for tiden. Han tenkte med vemod på dengang da hjemmestrikkede selbuvotter var gjeve ting å ha i sekken. Og så ville han gjerne legge frem forslag om risikotillegg for visse områder i verden.

Ordstyreren spurte den gamle nissen hvor hans distrikt lå. «Norden,» svarte han og fikk nervøse rykninger ved munnaviken.

«Men der er det da en hel del snille barn,» sa ordstyreren oppmuntrende. Den gamle nissen glodde olmt på ham. Det var nemlig han som hadde besøkt Manglerud. «Vel, vel,» fortsatte ordstyreren, «du må ikke hisse deg opp. Jeg er sikker på at det fins en hel del snille barn på Manglerud.» Den gamle nissen kommenterte ikke dette, men så ut som om han hadde lyst til å plante en stor, våt lovott midt i nesa på ordstyrer, verdenskongress og alle små snille barn i Norden.

«Og nå,» sa den gamle nissen og

Jeg er ikke maoist, jeg er en ganske alminnelig julenisse. — Han besøkte Manglerud skole.

svelget, «nå har de begynt en anti-jul kampanje i Sverige.»

Ordstyreren hadde hørt om dette, men mente at det i grunnen ikke var så helt ille. Det er gått for meget profitt og prestisje, mas og kjas i julen, mente han, mens millioner i Asia sitter med sin lille skål med ris, og de fleste ikke har eid et par sko i sitt liv.

Det var falt litt mere ro over julenissenes verdenskongress under dialogen mellom ordstyreren og den gamle nissen fra Norden.

Den franske nissen hadde talt tidligere på dagen. Han brakte med seg hilsen fra general de Gaulle, som tilbød samtlige julenisser fransk borgerskap – vel å merke hvis de ville kjøpe sin presanger innen Fellesmarkedet. Massen til den engelske nissen sto tom. Han kunne ikke komme, for han lå i forhandlinger med den uoffisielle streikekomité i Liverpool som ikke ville losse sekken hans på overtid.

Den amerikanske utsendingen tok beroligende piller og klodde seg nervøst på nesene. Riktignok hadde han vært avbildet på forsiden av *Time Magazine* som århundredets mest effektive og fremgangsrike julenisse – men det gikk rykter om at han nå skulle erstattes av en datamaskin. En stor teknologisk supernisse.

Kinanissen var også kommet. Han satt barhodet. Han hadde mistet topp-

lua si i et oppgjør mellom to fraksjoner rødegardister. Forøvrig var han deprimeret fordi han bare fikk lov å gi bort Maos lille røde bok.

Nissene fra Sovjet og Grekenland satt og uvekslet erfaringer fra sine respektive land. De hadde en rekke felles erfaringer.

En tallrik delegasjon var ankommet fra Midt-Østen og Afrika.

I sannhet en samling triste julenisser. Det var som all verdens splid og strid spilte seg i deres rødmussete fjes. I århundreder hadde de gitt og gitt og gitt igjen. Likevel – jo mere folk får, desto mere ventet de å få. Jo mere de ventet å få, desto bitrere blir de når de ikke får. Aldri har så mange hatt så meget og likevel har aldri så mange hatt så lite.

Stillheten falt over verdenskongressen. Ingen sa noe – ingen hadde noe mere å si. Det var så stille at man kunne høre sneen falle og reinsdyrene tygge drøv utenfor.

Stillheten forvandlet nissene. Den amerikanske nissen sluttet å klø seg på nesene. Andre sluttet å bite i selbuvotten. Den gamle rynkete nissen klarte å tenke på Norden uten å få nervøse rykninger. Han grep seg i å smile ved tanken på Manglerud skole. Ja, han begynte å le høyt.

Først ble de andre nissene bekym-

ret for ham. De trodde det klikket helt for den gamle nissen. Men latteren kom rullende helt nede fra hjertebotten, og så smittende var den at snart brølte hele julenissenes verdenskongress. De lo så tårene spratt og skjegget danset om ørene på dem.

Så stilnet det langsomt av. Den gamle nissen tørket tårene med nisselua. «Ja, ja,» sa han. «Jeg holdt på å gi opp. En kynisk gammel julenisse var jeg blitt. Verdens kjas og mas hadde nesten tatt knekken på meg – tilgi meg!» Han rettet ryggen. Han var en nisse i sin beste alder – 400 år. Han hadde sett herskere komme og gå – land vokse og forfalle. Nye partier ville bli opprettet, nye systemer bane seg vei. Men han visste at ingen struktur kunne erstatte det å gi, gi, gi og gi igjen – uten å vente å få noe tilbake. Det var nissens kall, uansett hva andre sa eller gjorde.

Han var ikke særlig høy, den gamle rynkete nissen. Ikke var han særlig sterk heller. Men hjertet var stort som en låvedør og med mere enn nok varme for den kalde verden han skulle ut og besøke.

Så ruslet da alle nissene ut i vinter været. Fylte sine sekker, salte sine reinsdyr. Og så var det jul igjen. «Vi får gi dem en sjanse,» humret den gamle nissen og satte kurs for Norden.

ET FOLK I BEVEGELSE

Ceylon Times' lesere kunne en morgen i november finne overskriften «Ceylon – pionernasjon for Asia» spredt over en hel side.

Foranledningen var den asiatiske konferansen for Moralsk Opprustning i hovedstaden Colombo, som ifølge Ceylon Times «vil bli av stor betydning for hele det asiatiske kontinent».

Asia kan trenge pionernasjoner. Hvis den britiske tilbaketrekning fra Sørøst-Asia følges av amerikansk tilbaketrekning fra Vietnam, hvem og hva vil fylle det makt-vakuum som oppstår? Den indiske redaktør Rajmohan Gandhi pekte nylig i Ny Verden på at de ikke-kommunistiske asiatiske nasjoners bevegelsesfrihet kan bli av kort varighet, om den ikke nyttes til å skape en overbevisende sosial og internasjonal orden. Det blir stadig klarere at bare de asiatiske folk selv kan sørge for den stabilitet og de fremskritt som er nødvendige.

Et nøkkelprom for Asia er minoritetsproblemen. De har i land etter land ledet til vold og opprør. I mange tilfelle tjener minoritetene som en 5. kolonne for fiendtlige stater. Karenstammen i Burma, fjellfolkene i det

nord-østlige India, eller kinesiske folkegrupper i Malaysia, Singapore og Indonesia, er eksempler.

Minoritetsproblem

Ceylon har sitt minoritetsproblem. Engelskmennene bragte inn 100 000 indere av Tamil-folket for å arbeide på teplantasjene. De er aldri helt blitt integrert i den ceylonesiske befolkning. Et av tamil-partiene forlanger en egen stat, og det fins også dem som vil at denne staten skal slutte seg til India. I løpet av de siste 10 årene har det vært sporadiske opptøyer og voksende mistillit mellom de to folkegruppene.

Den tre uker lange aksjonen for Moralsk Opprustning, som strakte seg over hele Ceylon, bragte dette problemet nærmere en løsning. Aksjonsgruppen, som ble ledet av Rajmohan Gandhi, ble invitert til Jaffna, et sentrum for Tamil-befolkningen. På et stort møte i Rådhuset talte en ledende tamilsk journalist, Guy de Fontgaland. «Vi begynner i dag en revolusjon i det nordlige Ceylon,» sa han, «en revolusjon som går lenger enn vår

kamp for våre rettigheter og krav.» Han fortalte hvordan han på en MRA-konferanse i India var blitt fri fra bitterhet og frustrasjon, og ba den ceylonesiske befolkning om tilgivelse for sin holdning.

Denne talen gjorde et sterkt inntrykk, og etter møtet samlet en rekke av byens ledere seg rundt de Fontgaland for å snakke med ham. En tilbød seg å arrangere møter for ham i hele distriktet.

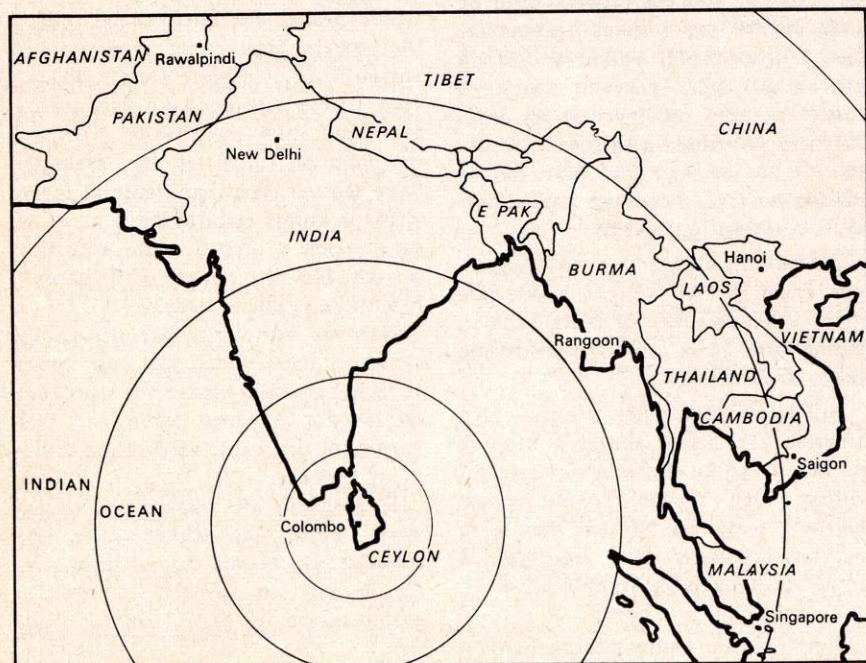
På møtet talte også en direktør for Ceylon Radio, Surya Sena, hvis far var en av de første som i sin tid tok opp kampen for Ceylons uavhengighet. Han ba om tilgivelse for den brutale behandling ceyloneserne hadde gitt Tamil-befolkningen under opptøyene i 1959 og sa at han så det som de to befolkningsgruppers bestemmelse sammen å rydde bort skillene og konfliktene som lammer så mange asiatiske land.

Kostbar smugling

Sekretæren i det tamilske kongresspartiet mente at dette var begynnelsen på en ny enhet i Ceylon, og en annen politiker la til: «Mens jeg satt i det møtet begynte jeg å få idéer om hva som kan gjøres.» Han fortalte at smuglingen mellom Ceylon og India hver dag koster Ceylon 50 000 kroner, og satte seg ned med noen av de internasjonale gjester for å søke Guds ledelse om hva han kunne gjøre med problemet.

Under konferansen berettet tilreisende fra Afrika, Australia og Europa om hvordan de gjennom Moralsk Opprustning hadde funnet nytt perspektiv på minoritetsproblemen i sine egne land. Fra det sørlige Sudan fortalte en hvordan hans far ble skutt i benet så det måtte amputeres vekk, hans mor mistet en arm og en sønn ble drept. Han sa han hadde møtt menneskene i det nordlige Sudan så intenst at han hadde ønsket å bruke atombomben mot dem. Nå var han blitt kvitt sitt hat og forpliktet seg til å bringe en forsoningsånd til Afrika.

I Colombos fremste gymnas vakte det sensasjon da en tidligere formann for elev-rådet kunngjorde at han ville betale tilbake 600 kroner han hadde stjålet fra et skolefond. Han tar nå del i Moralsk Opprustnings skuespill «Den glemte faktor». Rektors reaksjon var å gi ham pengene tilbake og be ham bruke dem til Moralsk Opprustnings arbeid.

INDIA PÅ OFFENSIVEN

Flertallet av de ca. 50 personer fra 16 land som tar del i Moralsk Opprustnings aksjon i Ceylon (se side 6) er indere.

De ble ikke invitert fordi India er særlig populært hos flertallet i Ceylon. De ble invitert fordi de har funnet løsninger på problemer i sitt land, noe som er god valuta hvorsomhelst.

En av dem er bonden Maruthi Rao Yadav fra Kudaldalen i Maharashtra sør for Bombay. Han har anvendt de nye rissortene på sin gård og har tre til fire-doblet avlingen. Etter at Maruthi nylig ba sine to brødre, som han hadde ligget i strid med i årevis, om tilgivelse, begynte en ny ånd å spre seg i dalen.

Da innbydelsen til Ceylon kom, tenkte Maruthi at hans erfaringer med å skape enhet og øke avlingen kunne bety noe i Ceylon. Men penger til reise forekom ham å være et uoverkommelig hinder.

Men en dag kom hans svoger, Ma-

ruthi Rao Gole, med 10 rupees (10 kroner) og foreslo at de skulle starte en kampanje for å få sammen de nødvendige midler. Resultatet overrasket dem begge. Fra en nabo-landsby kom 150 rupees som et bidrag fra bønder og lærere. Hans kone og yngre bror mente at de kunne greie innhøstingen. 5 dager senere kunne Maruthi Yadav sette seg på toget.

Disse bøndene har lite jord og arbeider hardt. Ofte må de ta annet arbeid i tillegg for å kunne forsørge sine familier. Men krøllede rupee-sedler ble gravet fram villig nok da Maruthi Gole forklarte hva som sto på spill.

En annen inder som kom med var Stanley Nichols-Roy, en av lederne for fjellfolkene i Assam i Nordøst-India. Disse fjellfolkene har i årevis kjempet for å oppnå autonomi innen den indiske union. Nichols-Roy's forandrete holdning etterat han deltok i en asiatisk MRA-konferanse i februar

Statsministeren i Ceylon, Dudley Senanayake, (t. h.) ankommer til premieren av «Den glemte faktor» i Colombo. «Et fremragende stykke», var hans kommentar.

innledet et nytt kapittel i forholdet mellom de kristne fjellfolkene og hindu-befolkningen nede på slettene.

Forts. side 15

Tanker fra en stille stund

Verden er blitt annerledes. Vi lever i en etterkrigstid. Vi klarte nesten å glemme det ondes natur, mens vi var opptatt med å organisere samfunnet på nytt til det beste for vår behagelighet.

Slik er det ikke lenger. Lever vi nu i en førkrigstid?

Voldsromantikk og ubevisst lengsel synes å lokke menneskene mot stupet.

Var det bare en drøm at den første etterkrigsungdom skulle være den første åndsbevisste i vår kultur? Er modningen av menneskets moral og ånd stoppet opp? Den unge generasjon synes nettopp nå å være uten behov for gamle erfaringer og like beruset av sin egen vitalitet og blinde kraft som noensinne.

Men vår egen generasjon er ikke uten skyld i dette. Vi har ikke i tilstrekkelig grad erkjent de drifter i oss som tillot Hitler og Stalin å prege

tidsånden i et helt avsnitt i vår historie.

Blant verdens mektige raser makt-kampen. Hvem skal kontrollere flest og mest før det store sammenstøt? Hva slags mennesker trengs i slike tider?

Hvordan skal det være mulig å bevare og føre Guds mektige skaperverk videre? I enhver avgjørende fase i menneskehetens historie har det vært kalt på det våkne, bevisste og selvstendig tenkende menneske, som kan få kraft nok til å stå som et fyrtårn i opprørt hav.

Kulturen reflekterer det kaos som omgir oss. Det sies at «de skapende ånder» ikke har noen stor tid. Men er det ikke nettopp ut av fornedrelsens situasjon at åndsmennesket reiser seg?

Fødsel skjer med smerte. Fortvilelse har ofte vist seg å være det beste utgangspunkt for seier og fornyelse. Sannhetens røst taler klarest der hvor

den undertrykkes. I Vesten slår vi oss på vårt bryst og skryter av at vi ikke undertrykker sannheten. Men undergraver vi den ikke mer effektivt ved å benekte at den er til?

Skapende er alle som har noe i sitt hjerte de vil bære frem. De evige verdier må manifestes i billedets, tankens og handlingens form.

Alt som er formet for øyeblikket vil falle, men det som gir klarhet og mening utover øyeblikket, vil bestå.

Moralsk Opprustning ble av Frank Buchman mottatt som en Guds tanke for verden. Moralsk Opprustning har ikke nådd noen maktposisjon i verden, og det er bra. En åndelig bevegelse som får makt mister ofte sin åndelige kraft i samme grad som makten stiger. Skjer dette, vil den til slutt

Forts. side 15

AVGJØRELSE VED MIDNATT

Innen kort tid vil den engelske film Decision at Midnight (Avgjørelse ved midnatt) stå til disposisjon for kinoene i Norge. Kontrakt om kommersiell distribusjon er nettopp inngått mellom Moralsk Opprustning og et norsk utleiebyrå.

Avgjørelse ved midnatt er en spenningsmettet og aktuell film som tar opp spørsmålet om den vestlige verden kan gjøre noe mer enn å protestere når den står overfor en situasjon som i Tsjekkoslovakia idag. Den handler om to menns fortvilte forsøk på å finne en vei ut av den kolde krigens dilemma. På den ene siden står Nils, en lidenskapelig patriot som leder et opprør mot okkupasjonsstyrkene i eget land. På den annen side statsministeren i en vestlig nasjon som har lovet opprørerne en støtte han ikke kan gi uten å risikere en atomkrig. Filmen gir ingen patentløsning, men i den dramatiske slutten blir en ny mulighet antydnet.

Nils spilles av Martin Landau, vel kjent i Norge fra filmer som Cleopatra og The greatest story ever told. Den kvinnelige hovedrollen spilles av Nora Swinburne, som huskes fra The Forsyte Saga i fjernsynet og fra Disneys Tredje mann på fjellet. Filmen er produsert av Lewis Allen, som i ti år har laget filmer for Paramount Picture og siden produserte fjernsynsserien Bonanza. Fotograf er Oscar-vinneren Hal Rosson.

Som skuespill ble Avgjørelse ved midnatt spilt i 6 måneder i Londons Westminster Theatre. I løpet av en fire måneders turné ble det også oppført i 28 amerikanske byer.

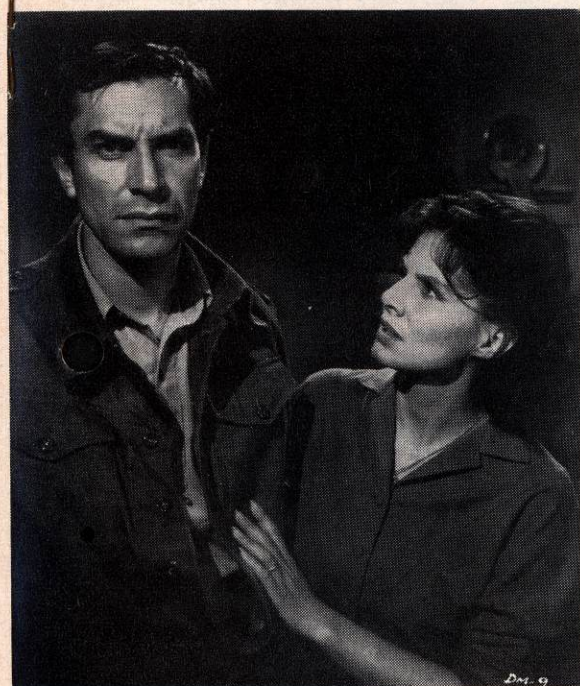
Marskalken (Oscar Berengi) lever i spenningsfeltet mellom en revolusjonær fortid og en totalitær nåtid.

Walter Fitzgerald som statsministeren og Nora Swinburne som hans kone etter et dramatisk sammenstøt med sønnen Stephen, som gjør opprør mot alt faren står for.

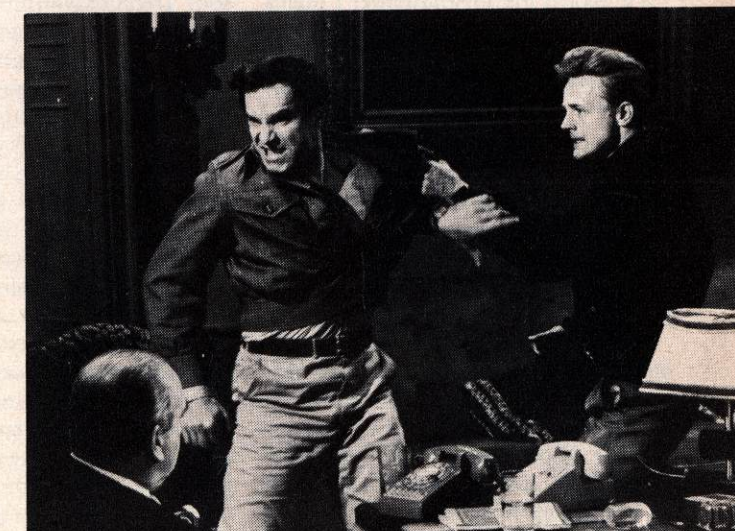
Opprørslederen Nils (Martin Landau) og hans kone (Violet Kensing) diskuterer mulighetene for å flykte til Vesten.

Marskalken og hans sønn Kurtz (David Janti). Forholdet mellom dem gjenspeiler generasjonsmotsetningene i diktaturstaten.

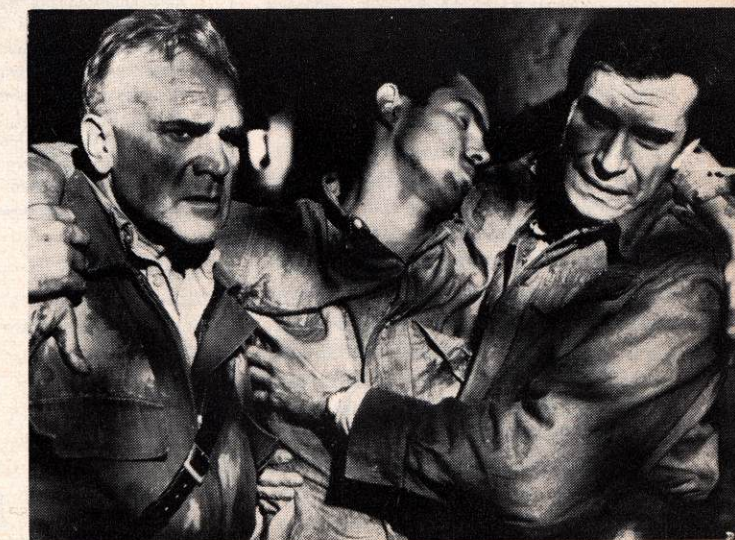

Avismagnaten Southstream (Torin Thatcher) spiller Stephen (John Forrest, til høyre) ut mot hans far, statsministeren.

Statsministerens beskyldninger får Nils til å miste besinnelsen. Han holdes tilbake av sønnen Stephen (John Forrest).

Opprøret knuses.

FREMTIDENS UTFORDRING TIL PEDAGOGEN

I serien «Oppdragelse for fremtiden» holdt direktør dr. phil. Øyvind Skard foredraget «Fremtidssamfunnets utfordring til pedagogen». Foredraget fant sted 21. november i Moralsk Opprustnings senter i Oslo. 55 lektorer, lærere og pedagoger fra Oslo, Bærum, Ås og Tønsberg var til stede, og tok under overlærer Knut Habostads ledelse del i den diskusjon som fulgte. Dr. Skard tok utgangspunkt i tidens trendanalyser, fremtidsserkerens prognoser og det billede en allerede i dag kan danne seg om «fremtidssamfunnet».

Etter et både fascinerende og skremmende bilde av det samfunn som forskerne forestiller seg i fremtiden, gikk dr. Skard nærmere inn på de krav den kommende tid vil legge på utdannelsessektoren og de mennesker som skal forme fremtidens generasjoner.

«I det hele vil skolen stå midt i et samfunn med stadig hurtigere forandringer. ... Moderne organisasjonsteoretikere understreker at om en organisasjon skal overleve i et slikt vekslende miljø, må den utvikle en følelse av misjon, en oppgave den må utføre tvers gjennom alle forandringer, og så må den søke å påvirke samfunnet ut fra dette. Gjør den ikke det, vil organisasjonen gå i oppløsning. Teoretikerne fremhever også betydningen av at slike organisasjoner må ta seg tid til en indre konsolidering omkring en slik oppgave for å motstå oppløsningsprosessen. Dette er uhyre viktige forhold å ta i betraktning i vårt nåværende og fremtidige skole- og utdannelsessystem. Målsetting blir viktigere enn før, og må bearbeides mer enn noen hittil har gjort.»

Spørsmål som almen- og spesialopplæring, omskolering, etterutdanning, voksenopplæring, yrkesutdanning ... ble inngående behandlet. «Det man lærer på skolen idag, vil være foreldet om kort tid på grunn av utviklingen. En sjåfør må ta sertifikat om igjen etter 5 år. I Frankrike må en embetseksamen i kjernefysikk tas om igjen etter 5 år hvis den fortsatt skal være gyldig. Kunnska-

pene i seg selv vil få en relativ og kortvarig verdi mer enn noen gang før. ...»

«Det er likevel på et annet plan den største utfordring til pedagogen ligger,» mente dr. Skard. «De viktigste spørsmål dreier seg om synet på mennesket og menneskets rolle i systemene i fremtiden. I et samfunn som legger en så stor vekt på utdanning som fremtidssamfunnet vil gjøre, er det fare for en alminnelig overvurdering av skoledyktighet, og at menneskeverd blir avhengig av utdannelsesnivå enda mer enn hva tilfellet er idag. De som ikke kan følge med, vil også få arbeid som statusmessig står lavt. Hvordan kan skolen her gi et menneskesyn som motvirker dette? Personlig kan jeg ikke se at dette er mulig hvis ikke skolen kan gi vårt folk følelsen av noe som er av verdi utover denne verden, noe som har verdi på et helt annet plan enn vårt kortsiktede og materielle menneskeliv. Hvis ikke, kan vi få utdannelses- og opplæringsmessige skiller som føles like diskriminerende som noe klasseskille.

Her kommer hele skoleverkets målsetningsproblematikk inn med full

tyngde. Det er idag en sterk tendens hos skolepolitikere til å begrunne sine reformforslag for almindennende skoler med det de kaller «næringslivets krav». De mener at dette tilsier en «nyttig» undervisning som gjør eleven effektiv ved senere beskjeftigelse i arbeidslivet. Men næringslivet er klar over at evne til samarbeid, til å ta ansvar, til å omstille seg, er minst like viktige faktorer som faglig viten, og at karakteregenskaper er det helt avgjørende. Så næringslivets menn rettferdiggjør ikke «nyttige» opplegg i skolen hvis man med dette mener sterkt faglig og yrkesmessig orientert opplæring ...

De unge lengter etter engasjement, og synes at det er vanskelig å engasjere seg i et samfunn hvor deres innsats likevel ikke har noen mulighet for å slå gjennom de sterke barrierer som skapes av store og upersonlige organisasjoner, omfattende byråkrati, «tingenes», ikke minst teknologiens, selvstendige og bestemmende egenutvikling. Det må bli vesentlig for dem å få en dyp opplevelse av det enkelte menneskes verdi uavhengig av dette, ikke regulert og bestemt av materielle forhold.

Her er det neppe opplysning og objektiv informasjon alene som kan fenge. Det personlige eksempel, virkningen fra pedagogens eget personlige engasjement, vil fremdeles måtte være avgjørende. Enda mer enn noen gang, vil det være gjerningene, det som preger lærerens personlighet, som virker.»

Pierre og Fulvia Spoerri

Pierre og Fulvia Spoerri er blant de ansvarlige for Moralsk Opprustnings internasjonale konferansesentrum i Caux, Sveits. De besøkte Oslo i slutten av november, hvor Spoerri var invitert av en gruppe studenter til å tale over emnet «Ut over opprør til permanent revolusjon». Spoerri har et førstehånds kjennskap til studentbevegelsen i en rekke europeiske land, og kom til Oslo etter besøk i Belgrad, Wien og Paris. Blant de tilstedeværende var medlemmer av studenttinget, formannen og viseformannen i Studentersamfunnet ved Norges Landbrukshøgskole, viseformannen i vårsemesterets styre i Studentersamfundet i Oslo, og redaktørene for to studentaviser.

Under UNESCO-konferansen i Paris i høst var en rekke delegater fra denne konferansen til stede ved forestillinger av «Pitié pour Clémentine» og «Det er tillatt å lene seg ut av vinduet». Diplomater fra 22 land besøkte teatret, bl. a. fra Tsjekkoslovakia, Romania, Ungarn og Jugoslavia. Her er sekretær Tor Holtan-Hartwig (t.h.) fra Kirke- og undervisningsdepartementet i samtale med ungdommer fra Norge, Sverige og Danmark. De to teaterstykkene ble oppført i MRAs regi i seks uker i Paris og tok i første rekke sikte på å gi nye impulser til fransk industri, til studentverdenen og det politiske liv.

FRANKRIKE VÅKNER

«Frankrike våkner»
av Jean Jaques Servan-Schreiber.
Denoël-forlaget, Paris, 1968.

De Gaulles dramatiske avgjørelse om ikke å devaluere francen har på ny rettet oppmerksomheten mot Frankrike som den mest uberegnelige og eksplosive partner i den vestlige alliansen.

I Algeri-krisens siste fase ble Frankrike truet av åpent opprør fra høyre. Åtte år senere, i mai i år, kom opprøret fra venstre. Hverken det materielle fremskritt eller de Gaulles appell til patriotismen har gjort slutt på de dype konflikter som preger det franske samfunn.

Redaktør Servan-Schreiber i nyhetsmagasinet «L'Express», forfatter av bestselgeren «Den amerikanske utfordring», har i en ny bok, «Frankrike våkner», forsøkt å diagnostisere landets sykdom. Han kommer til at avgjørelsesprosessene i det franske samfunn hviler i for få hender, at dette gir store deler av folket en følelse av å være umyndiggjort, og at tilliten til staten bare kan gjenopprettes ved at folket gis en reell medbestemmelsesrett. Dette må skje på alle plan, fra bedriftene og universitetene til kommunal- og regionalforvaltningene, som ifølge forfatteren selv i små avgjørelser må samrå seg med maktapparatet i Paris.

Årsaken til all denne sentraliseringen finner Servan-Schreiber i makt-havernes mistillit til folket, til dets

dømmekraft og skapende evner. Mangelen på tillit og forventning avler i sin tur apati og ansvarsløshet hos folket. Det er en ond sirkel.

«Den annen industrielle revolusjon,» som Servan-Schreiber kaller vår tids teknologiske fremskritt, har øket forandringstempoet i hele samfunnet, og gjort de nåværende styreformene enda mer ubrukelige. «Et industriland er et alt for komplisert hele til å bli styrt effektivt av ensomme ledere,» skriver han. «Fornyelse må oppstå på alle hierarkiets nivåer gjennom utveksling av erfaringer og kontakt mellom grupper, som har en åpen holdning til hverandre.» Det må skapes «dialogstrukturer». Men dialog er bare mulig hvor det er tillit, og tillit oppstår bare hvor der er medbestemmelsesrett. Spørsmålet for Frankrike blir å finne fram til en nyfordeling av makten og ansvaret.

Servan-Schreiber ser også mai-uroighetene som et opprør mot at Europa har avfunnet seg med å spille en annenrangs rolle. Vi har resignert, skriver han, og har i en generasjon vært passive vitner til utviklingen, istedet for å styre den. For et kontinent så rikt på både mennesker og midler, er situasjonen etter hvert blitt mer og mer utålelig. Vi må nå ta fatt på å skape «det etter-industrielle samfunn, som er mer menneskelig, harmonisk og rettferdig enn østs og vests samfunnsmodeller, som til dels er blitt oss tilbudd og til dels påtvunget.»

Det er å håpe at Frankrike finner frem til en samfunnsstruktur som gjør det mulig å samle landet om store og fremadrettete oppgaver. Servan-Schreiber tror ikke at gaullismen kan greie dette. Han har mer tro på de krefter som eksploderte i vill protest i mai, og som han tror vil holde sammen til en ny sosial orden er blitt realisert.

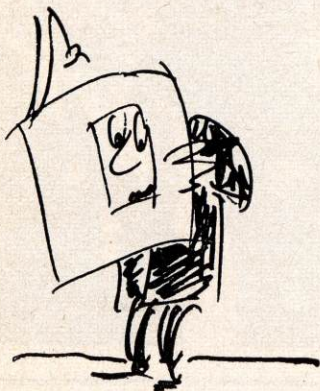
I et intervju med Life Magazine prøver Servan-Schreiber å skissere den nye orden han forestiller seg: «Vi kommer tilbake til den gamle idé, det romerske forum. Det er det folk nå vil ha. Man kaller det «direkte demokrati»: å ta plass i forumet, diskutere problemene og fatte beslutningene sammen. Selvsagt er det en utopi, men alle revolusjoner sikter på en utopi.» Han legger til at teknologien må skape mulighetene for en slik direkte deltagelse i avgjørelsesprosessene.

Det Servan-Schreiber ikke gir noe svar på er om han tror at de som i dag gjør opprør er kvalitativt forskjellige fra dem de gjør opprør mot. Det lyder kanskje som et naivt spørsmål, men byråkrati og over-sentralisering har vist seg å være et fenomen som ingen strukturforandringer hittil har fått has på. «Og mannen ville fra nissen flytte ...»

Frankrike beveget seg fra den 4. Republikks kaotiske styreform inn i de Gaulles ventende faderfavn. Nå synes et videre skritt å stå for døren. Hvilken retning Frankrike tar er ikke bare et fransk anliggende. Det er også vårt.

J. J. W.

klippet

Forfatteren Finn Alnæs
i Morgenbladet 16. november
1968.

MENNESKET ER BORGER AV TO verdener — en tingenes verden og en verdienes verden. Og det er i spenningsfeltet mellom disse to verdener at vi finner det kraftfeltet som det er menneskets oppgave å omforme til det gode liv. Hvis den ene polen blir borte, så blir også spenningsfeltet borte, og tiden blir kraftløs, til tross for sin produktivitet. Ingen kan i dag unngå å registrere vårt velferdssamfunns uhyggelige ensidighet. Teknikkens jernteppe har senket seg mellom ånden og hånden, mellom verdien og tingene. Produktivitetens travle hjul går raskere og raskere, og mennesket kastes ut i hjulets periferi og blir etter hvert uten evne til å finne tilbake til hjertets nav, til hjertets sentrum for å næres av dets ro.

Og uten denne næring blir rastløsheten til tankeløshet, og tankeløshet ender alltid i en drepande selvtilfredshet.

I det øyeblikk vi innser at vår rastløse travelhet er i ferd med å tørke ut i livets kilder, og at vi seende er i ferd med å bli blinde for vesentlige sider av livet, da lærer vi også at ro ikke er det motsatte av bevegelse, men en inderliggjort bevegelse, en bevegelse som også har en retning innover i vårt eget mørke indre, til våre ukjente kraftkilder, til verdienes verden.

Stortingsmann Teddy Dyring
i tidsskriftet «Senit».

VI SKAL IKKE LUKKE ØYNENE FOR det som forgifter våre liv og samfunnet, vi skal tvertimot gå inn i det og utforske det, men hvis vi, som så mange forfattere i vår tid nøyer oss med dette, så er det bare naivitet å tro at vi kommer videre. Forfatterens arbeid blir intet annet enn en negativ repetisjonsøvelse, og han kommer ikke ut over den virkelighet han demonstrerer. For å gjøre det må han ha en hensikt med den negative demonstrasjon. Han må vite, ikke bare hvor vi befinner oss idag, og ikke bare retningen vi som samfunnsmessig helhet synes å bevege oss i. Han må også vite hvor han selv vil hen, og må la dette få konsekvenser i sine dikteriske arbeider.

NÅR LENIN I ET AV SINE SKRIFTER sier at han foretrekker tusener av drankere, tyver og kjeltringer fremfor like så mange fromme kristne, så får det bli hans egen sak. Vel bekomme. Men når de kommunistiske stater — tross sine underskrifter på menneskerettighetserklæringen — beviselig lar arrestere og utsette for pinlige forhør og umenneskelig behandling av menn og kvinner utelukkende for deres kristne tros skyld, da burde det bli en samvittighetssak for hele den verden som ennå er så fri at den kan uttale seg.

Biskop Monrad Norderval
i betraktningene «Staten —
Mennesket — Gud».

KULTUREN LEVER I EN STADIG spenning mellom fortid og fremtid. Den må være både konservativ og radikal. Hvis den bare konsentreres om fortiden, stivner den og er moden for museet. Hvis den bare skuer mot fremtiden, blir den tøylesløst radikal og løper løpsk. Vi skal ta vare på arven, men det gjør vi best ved å fornye den.

Selvfordypelse, selverkjennelse er den største kulturoppgave i vår tid. Og så spør det om vi vil ta konsekvensen av det vi oppdager, og godta hva menneskets verd egentlig er.

Kort sagt: Jeg mener at løsningen på hele vår kulturs dilemma, er Kristus. Men ikke den Kristus som er bundet til dogmer og bokstaver. Den

levende Kristus er løsningen. Og hans bud om nestekjærlighet og medmenneskelighet er løsningen for den realistiske kulturpolitikk. Vi har lenge vært travelt opptatt med å spørre: Hvem er min neste? Skulle vi ikke snart snu om på spørsmålet og spørre: Er jeg et medmenneske? Da ser vi straks at forutsetningen for at kulturen kan være menneskets tjener, er at jeg er min nestes tjener.

Forlagssjef Øivind Seip
Berggrav i tidsskriftet «Senit».

DET VIKTIGSTE PROBLEM I VESTEN — slik han så det — var å bevare menneskehetens etiske verdier, — ære, barmhjertighet, rettferd, respekt for hverandre, — overfor en nesten total mangel av tro på sjelens udødelighet. Siden han naturlig var et godt menneske, var han en god humanist, men siden han også var en logikkens mann, forsto han at andre ikke var det. Når menneskene opphørte med å være kristne, ble nødvendigvis ingen gode humanister men overtroiske fanatikere og politiske dårer. . . . Han var hverken besmittet av suksess eller av den misunnelse og bitterhet som kjennetegner den «liberale» som bare er en maktdyrker uten makt.

Fra en bokanmeldelse i Time
Magazine om George Orwell.

PÅ MANGE MÅTER ER NEDERLAG en bedre læremester enn suksess. For suksess frister ofte vinnerne til å gjenta den taktikk som brakte triumfene. Nederlag derimot er både en ydmykende og oppdragende prosess. Det tvinger mennesket til å finne ut hvorfor han tapte og mer enn det, til å oppdage hva han har igjen. Det store tema i den greske tragedie er nederlagets uunngåelhet og seieren i å kunne overleve det. . . . Ikke at det å tape er enda bedre enn det å vinne — naturligvis er det ikke det. Likevel — sannheten er at tapere ofte lærer mens vinnerne for det meste engster seg; at til syvende og sist må selv et «Faustian» menneske søke tillit til en kraft utenfor seg selv og anerkjenne den med ydmykhet. «Vår gjerning i denne verden,» sa Robert Louis Stevenson, «er ikke å ha suksess men å fortsette å gjøre feil i en god ånd.»

Essay om «Den vanskelige kunst
å tape», Time Magazine.

kort nytt

Nytt kontor

Genève: Et nytt kontor er blitt åpnet for Moralsk Opprustning i Det internasjonale senter i Genève, like ved FN-og ILO-bygningene. Kontorene skal bl.a. tjene som møtested for de mange internasjonale delegater i byen.

Avgjørelse ved midnatt

Grimstad: Filmen Avgjørelse ved midnatt som Peter Howard skrev i 1962 og som har fått ny aktualitet på grunn av hendingene i Øst-Europa, ble spilt i Grimstad kino. Forestillingene var godt besøkt.

Franske arbeidere og arbeidsgivere møtes

Paris: Arbeidere og tillitsmenn fra en rekke bedrifter var å se blant publikum i Theatre des Arts, hvor MRA oppførte to revyer i høst. Flere grupper kom fra Renault-fabrikkene Billancourt og Flins, der streikeaksjonene i mai var omfattende.

Møter og samtaler ble arrangert mellom fagforeningsfolk og arbeidsgivere for å bane veien for nye former for samarbeid innen fransk industri.

«Annorlunda teater»

Karlstad: Skuespillet 'Stigen' av Peter Howard ble oppført av et Gøteborg-ensemble på Karlstad teater i slutten av november.

Under en trespaltes overskrift, «Annorlunda teater», skrev 'Nya Värmlands-Tidningen' bl.a.: «Man kommer ikke bort fra at 'Stigen' ikke lot publikum uberørt. Sluttscenen med den antydde korsfestelsen og effekten av salmesangen var gripende på sin måte. For mange var det en tankevekkende tablåserie, ved siden av at den satte høye mål.»

Frihetens sanne grunnlag

Kitwe, Zambia: I anledning av fireårs-dagen for Zambias uavhengighet ba bystyret i Kitwe om en fremvisning av filmene «Frihet» og «Harambee Afrika».

Kommune-ingeniøren og hans stab hjalp til med det elektriske anlegget, og lerretet ble montert på toppen av en syv meter høy maurtue. Ved hjelp av bulldosere var den blitt jevnet ut til en diger plattform som skal brukes til politiske møter i fremtiden.

Borgermesteren i Kitwe åpnet aftenen, og formannen for festkomiteen sa at disse filmene var satt på programmet fordi man ville minne om frihetens sanne grunnlag.

Ca. 10 000 mennesker kom strømmende til forestillingen, og dialogen i filmene kunne høres klart flere hundre meter unna.

Vestinder imøtegår Enoch Powell

London: Den konservative politikeren Enoch Powells forslag om å repatriere de 1,5 millioner fargede i Storbritannia, ble imøtegått av vest-inderen Conrad Hunte på et møte i Westminster Teater. Hunte sa at de mange rasene heller bør oppfordres til å være med og bygge en ny verden. «Dette er langt mere humant og mere praktisk.» Hunte talte om den kritiske rasesituasjonen i Amerika og ba Storbritannia vise verden at ulike raser kan leve sammen.

Porsgrunns Dagblad

Porsgrunns Dagblads medarbeider har vært i Paris og sett de to skuespillene «Det er tillatt å lene seg ut av vinduet» og «Pitié pour Clémentine». Under et fire-spalters berømmes innhold og kunstnerisk nivå i de to produksjonene. «Moralsk Opprustning har all ære av sitt tiltak,» skriver avisen.

Ny dokumentarfilm

India: «Den galopperende hesten» heter en ny 18-minutters dokumentarfilm. Produsenten David Channer har villet vise virkningene av Panchgani-sentret på landsbyene og de kasteløses samfunn i Delhi. En kasteløs beskrev den nye ånd som brer seg i landsbyene og har tempo som «en galopperende hest!»

Radio- og TV-programmer i Holland

Rotterdam: Europashowet «Det er tillatt å lene seg ut av vinduet» ble presentert i fjernsynet for hollandsk publikum noen dager før premieren her den 23. november. Programmet annonserte en omfattende europeisk kampanje for Moralsk Opprustning.

«Har Europa noe å si?» het et annet ti minutters program om skuespillet i nederlandsk radio. Utsendelsen var av en serie programmer om Moralsk Opprustning, og tok denne gangen utgangspunkt i en uttalelse av statsminister Pieter de Jong om at Tsjekkoslovakia-krisen var en demonstrasjon av mangelen på enhet i Europa.

Havne- og skipsverftsarbeidere i Rotterdam arrangerte en industrikonferanse i tilslutning til oppførelsen av showet.

Filmaksjoner i Østerrike

Salzburg: På initiativ av 20 elever ble MRAs filmer vist i den katolske lærerskolen, som drives av Voelklabrucker-søstrene i Salzburg. Lederen for den katolske kirken i byen og mange nonner og prester var til stede. En serie forestillinger er planlagt i Salzburg, Wien, Linz og Klagenfurt.

BREV FRA TYSKLAND

Av LEIF HOVELSEN

Den tid da ruiner, fattigdom og invalider preget bildet i Tyskland er forbi. Borte er også de menn som brakte Forbundsrepublikken til live – Adenauers generasjon. Nye middelaldrende, energiske og europeisk-sinnede menn, pragmatiske politikere, briljante økonomer og innsiktsfulle industridrivende er i ferd med å skape et nytt samfunn – og gjør en imponerende innsats. Prognosen for 1969 er: høyere lønninger, stabile priser, større nasjonalprodukt, flere sosiale fordeler. Et land i rivende utvikling, og et folk – som en fagforeningsleder uttrykte det – i «fet velvære».

Den ideologiske kamps dramatik, slik vi opplevet den i Ruhr og i fabrikkene rundt om i Tyskland årtier tilbake, er ikke lenger merkbar. Den er forflyttet til marxistiske tenkende professorer og studenter i opprør. En omveltning av dagens samfunn vil derfor snarere kunne komme fra studenter som er preget av Che Guevara og Rosa Luxemburg enn fra industriarbeidernes masser og deres ledere. Studentene vil ikke finne noen støtte blant befolkningen for sine revolusjonære teorier og paroler om å styrte «the Establishment». Folk flest avviser voldsromantikken og dens metoder. De vil ha ro og orden. Eller, som en arbeiderleder i Stuttgart uttrykte det: «Studentenes eventyrpolitikk vil ikke føre frem. En kan ikke bare lage revolusjon – folk vil også gjerne leve.» Noen virkelig fare er heller ikke å vente fra det ytterste høyre. Adolf von

Thaddens tysk-nasjonale parti synes å ha nådd sitt høydepunkt og er snarere på vei nedover – med en voksende offentlig mening imot seg. At både det ytterste venstre og det ytterste høyre vil komme til å lage bråk i tiden fremover, venter alle, men millionene vil ikke la seg lokke med.

Den meget omtalte og diskuterte «store koalisasjon» (regjeringen) har etter hvert mer og mer vunnet folkets tillit. Det inntrykk en blir sittende med av Tyskland idag, er at Forbundsrepublikken er i ferd med å stabilisere seg. Skulle noen farer ligge og lure, kommer de fra en helt annen kant.

Der finnes farer – uberegnelige fordi de ligger på det irrasjonelle plan – merkbare understrømninger av frykt og krav – og en oppløsning av grunnverdier. Man møter en reell frykt for et uberegnelig Sovjet, og et uutalt krav om sikkerhet og beskyttelse fra USA. Der er en bølge av sex og selvsk materialisme. Og en kynisme som springer ut av lede ved et velvære uten formål, eter seg inn i folkesjelen.

For her som overalt kjemper åndsmakter om menneskene: onde krefter som spiller på det irrasjonelle i den menneskelige natur og i folkets karakter. Ikke så at dette er noe særpreget for Tyskland enn for andre nasjoner som lever i overflod, men vi er kanskje mer redde for de irrasjonelle krefter i det tyske folk enn for demonene hos oss selv.

Likevel, det er ikke disse nedbry-

tende krefter som er den største trussel. Alvorligere er mangelen på store menn i ordets dypeste mening – modne, åndelige ledere som kjenner demonene og samtidig har den indre autoritet som kan inspirere folket til å ta ansvar for å bære og fornye samfunnet og dermed sikre demokratiets fundament.

Den tyske kirke har betydelige menn, men neppe profeter. Der rager ikke noen åndskjempe frem i det politiske liv – og heller ikke blant de mange edle og lærde professorer eller blant industriens giganter og LO's dyktige menn.

De store menn finnes vel i dagens Tyskland, men de er ikke enda «sprunget frem». Kanskje vil tidens farer og de irrasjonelle krefters trykk være det som tvinger dem frem! For vi lever i en tid da moralsk og åndelig lederskap er blitt en livsnødvendighet.

På er så europeisk innstilt som tyske politikere og tysk ungdom. Forbundsrepublikken er et ungt demokrati. Det har mangler, og dagens ansvarlige ledere er fullt klar over dem. Derfor søker de integrasjon med Europa, og her finnes det en vilje til å yte og gi – som vi kan lære av.

En av de menn som var med utenriksminister Brandt på Brüsselmøtet sist september, fortalte: «Etter alt det vi har satt inn på å nå frem til 'midlertidige løsninger', har det vært skuffende at vi også denne gangen ble slått ned. Vi nærer et lite håp. Men vi gir ikke opp. Vi fortsetter å søke til det åpner seg en dør. Brandt lar seg ikke slå ned av skuffelser; han søker videre på ny frisk.»

Da Krustsjov i sin tid i en samtale med en kjent politiker kom med et voldsomt angrep på Forbundsrepublikken, fikk han et klart og klokt svar: «Etter den første verdenskrig isolerte vi Tyskland – og Hitler kom til makten. Den feilen må vi ikke gjøre opp igjen.»

Det er ikke mulig å bygge et nytt Europa uten Tyskland. Også vi små nasjoner bærer ansvaret for at dette skal lykkes.

Ruhruniversitetet i Bochum. For knapt fire år siden var det her et dyrket jordbruksfelt. Nå rommer det ti universitetsbygninger som vil oppta 20 000 studenter. Ruhr er idag et multiindustrielt samfunn og universitetet er en del av den strukturforandring som har funnet sted.

Raseopptøyer UNNGÅTT I Storbritannia

En ny samarbeidsånd var blitt utviklet mellom rasene i Storbritannia, hevdet den vestindiske sportsmannen Conrad Hunte i London nylig. Dette hadde ført til at raseopptøyer var blitt unngått og at en ny innstilling hadde vunnet fram innen arbeidslivet og i skolen.

Hunte talte i Westminster Teater på toårsdagen for åpningen av dette sentret for Moralsk Opprustning. Han siterte en høytstående embedsmann som fortalte ham at det ikke hadde forekommet raseuro i landet på grunn av det Westminster-sentret hadde kunnet utrette, og at lederne for de fargede nå deltar aktivt i alle områder av det britiske samfunnsliv.

Sammen med en gruppe mennesker fra forskjellige raser har Hunte reist omkring og besøkt 33 byer med raseproblemer for å søke å besvare konfliktårsakene. Tusenvis av immigranter fra disse byene er i løpet av det siste året kommet til Westminster Teater for å overvære forestillingene der og delta i konferanser og diskusjoner om undervisning, arbeidsmarkedsproblemer og spørsmål om lov og orden.

Gjennom en ny holdning hos den hvite befolkning blir nå pakistanske og vestindiske kvinner ansatt i forretningene i en storby i Nord-England på grunn av dyktighet, uten diskriminering.

Ved flere skoler i Midt-England, der en stor del av barna er av andre raser, har en ny innstilling til deres problemer gjort seg gjeldende.

Hunte sa at Storbritannia står overfor en utfordring: å vise verden hvordan et samfunn med flere raser kan formes på en ny og enestående måte. Dette er kanskje mer relevant for å besvare behovene i verden enn menneskets utforskning av verdensrommet.

India på offensiven

Forts. fra side 7

Han hadde også en løsning å gi videre. Et tredje element i gruppen var tre kasteløse fra New Delhi, de laveste av de lave i Indias kastestruktur. Ceylon Times bragte en fire spalters artikkel om de forandringer disse mennene hadde gjennomført i sin by etter å ha møtt Moralsk Opprustning. Hver av dem skaffet 100 rupees (månedlig lønn 160 rupees) for å betale reisen.

I Colombo møttes de med regjeringsmedlemmer og buddhistiske prestes. I Jaffna snakket de i to timer med lederne for de kasteløse i byen, hvorav de fleste var medlemmer eller funksjonærer i kommunistpartiet.

Det er uforbrukte krefter og store rikdommer i Indias mennesker. Verdens største demokrati kan enda komme til å overraske kritikerne.

Tanker fra en stille stund

Forts. fra side 7

bli sopt ned i det sluk hvor all menneskelig makt ender.

☆

Den dagen disse tanker kom gikk jeg ned til Nasjonalgalleriet. I løpet av tre timer gjennomgikk jeg samlingene for å finne de bilder som en kunne tenke seg ville ha noe vesentlig å si til fremtidige generasjoner. Mitt valg var tildels overraskende. Det var få bilder som jeg til slutt festet meg ved. De var sjelden uttrykk for sin tids modernisme, og ingen av dem hadde vært populære da de ble til.

Utfordringen ligger i dette. Kan jeg sette en slik målestokk for alt jeg vil male fremover at det har i seg verdier som kan være holdbare nok til å leve også i fremtiden? Victor Smith

Jacobsen
IMPERIAL
SNOW
JET

Våt eller tørr snø:

4 gear forover og en
utblåsningsvifte

er avgjørende for effektiv snøfresing i forskjellige snødybder og under alle værforhold.

- ☐ 7 hk., 4 t. Lauson motor.
- ☐ Revers ☐ 26" arb.bredde
- ☐ Svingbar tut. ☐ Løse-tut og belter.
- ☐ Jacobsen kvalitet.

Be om demonstrasjon!

ENEIMPORTØR:

FR **REINHARDT & CO A/S**
KRISTIANSAND S. TLF. 2 55 40

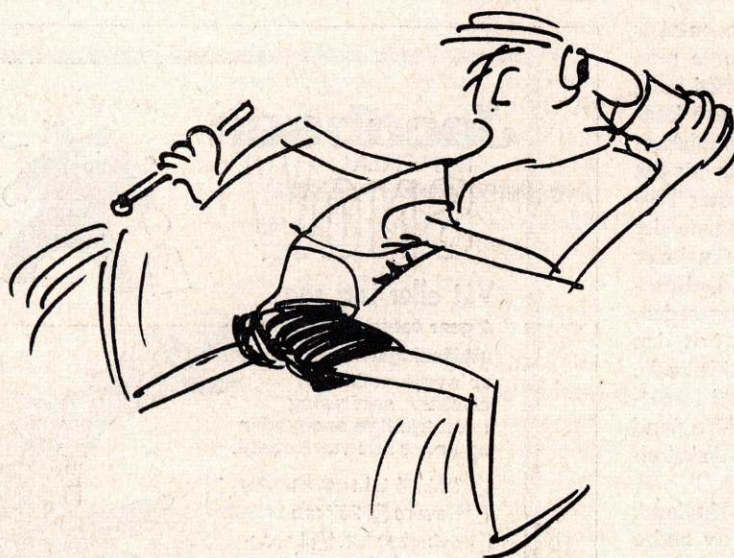
Hennig-Olsen

ISKREMFABRIKK

Kristiansand S.

Etablert 1924

Mr. Lemon Lime

E.

OPPFRISKENDE EKTE
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Göteborgs Frihavn